

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Камінь-Каширського районного суду Волинської області
09.02.2024

Луцьк, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 09.02.2024 групою НПМ здійснено відвідування Камінь-Каширського районного суду Волинської області (далі – Суд, об'єкт правосуддя, судовий орган).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Спас Юлія Олександрівна, керівник моніторингової групи, Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області.

Слов Віталій Андрійович, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області.

Пододворна Інна Валеріївна, регіональний експерт проєкту «Зміцнення інституційної спроможності системи захисту прав дитини шляхом проведення моніторингу ситуації з дітьми» у Волинській області.

В присутності керівництва суду:

Антонюк Олесі Володимирівни, голови Камінь-Каширського районного суду Волинської області;

Яцюри Ігоря Богдановича, керівника апарату Камінь-Каширського районного суду Волинської області.

Суд знаходиться за адресою: вул. Воля, 13 м. Камінь-Каширський, Камінь-Каширського району, Волинської області, 44500.

Суд знаходиться в центральній частині населеного пункту, і розміщений в окремій двоповерховій будівлі.

Попереднє відвідування суду не здійснювалося.

Вхід в приміщення, з метою доступу маломобільних груп населення, облаштований пандусом, кнопкою виклику, для людей з порушенням зору розміщена інформація з використанням шрифту Брайля.

На контрольно-пропускному пункті (прохідній) працівниками судової охорони забезпечується контрольований доступ відвідувачів до суду.

На першому поверсі суду розміщена довідкова інформація про графік роботи суду, графік особистого прийом громадян керівництвом суду, телефони гарячої лінії Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та його громадської приймальні, інформація про зразки документів про призначені справи до розгляду та інша корисна інформація.

Штат суду на момент відвідування складається із 4 суддів, працівників апарату та технічного персоналу. На час відвідування працювали два судді. Дві посади суддів є вакантними.

Під час відвідування групою НПМ вивчено службову документацію, оглянуто приміщення Суду щодо відповідності вимогам законодавства України

та міжнародних стандартів. У приміщенні Суду наявні інформаційні стенди з інформацією про графік прийому громадян, правила та обов'язки учасників судових процесів.

На момент відвідування в Суді утримуваних осіб не перебувало.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права осіб на гідні умови тримання (ст. 28 Конституції України, ст. 25 Загальної декларації прав людини, п. 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди»).

1. Відвідуванням встановлено, що у Суді розташовані 2 належно облаштовані зали судових засідань, з яких один зал, що знаходиться на першому поверсі, призначений для розгляду кримінальних справ, який обладнаний сучасною системою огороження зі скла та інший зал, що знаходиться на другому поверсі, призначений для розгляду цивільних справ.

На першому поверсі приміщення Суду знаходиться конвойне приміщення, в якому облаштовані: кімната для конвою, площею 7,4 м²; дві камери для тримання підсудних (засуджених), відповідно площею 3,6 м² та 3.8 м² та санвузол.

У порушення вимог пунктів 6.5.1 і 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди «Суди»» (далі – ДБН) у Суді обладнано лише дві камери для підсудних (засуджених) при нормі три камери на один зал судових засідань.

Зазначене не забезпечує роздільного тримання чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, яким заборонено спілкування між собою у разі одночасного доставлення більше двох підсудних (засуджених) до Суду для розгляду кримінальних проваджень та є порушенням положень статті 8 Закону України «Про попереднє ув'язнення».

Відсутнє природнє освітлення, а штучнє освітлення, яке забезпечує лампочка нічного освітлення є недостатнім.

Порушення права на професійну правничу допомогу (ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статей 55, 59 Конституції України)

Європейський суд з прав людини сформував практику, згідно із якою порушення конфіденційності спілкування між клієнтом і адвокатом слід вважати перешкоджанням права на отримання правової допомоги і втручання в його особисте життя.

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

В приміщенні Суду відсутнє укриття на випадок оголошення сигналу «Повітряна тривога», проте договорів із установами та організаціями, які мають такі укриття, з метою розміщення на час повітряних тривог працівників суду та відвідувачів, Судом не укладено.

Відповідно до Наказу № 11-01-06 від 16.08.2022 за підписом в.о. голови суду Валентини Тімонової, затверджено алгоритм дій працівників суду при сигналі «Повітряна тривога», контроль за виконанням цього наказу Валентина Тімонова взяла на себе. Разом з тим, незважаючи на те, що вона з 25.06.2023 в Суді не працює, зміни до наказу щодо визначення відповідальної особи за його виконання не внесені, а відтак, на час моніторингу була відсутня особа відповідальна за доступ до укриття та за безпеку працівників суду та відвідувачів суду в разі оголошення сигналу «Повітряна тривога».

У приміщенні суду (коридорах, залах судових засідань та інших приміщеннях) з метою забезпечення протипожежної безпеки розміщені вогнегасники. При перевірці їх придатності до застосування, було встановлено, що всі вони є придатні для використання в разі виникнення пожежі. Разом з тим, в Суді не встановлено вказівні знаки про їх місцезнаходження, а розміщення вогнегасників не відповідає вимогам п. 6 Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 лютого 2018 р. за № 225/31677 де зазначено, що переносні вогнегасники розміщують шляхом навішування за допомогою кронштейнів на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для їх повного відчинення, або встановлюють у пожежні шафи пожежних кран-комплектів, на пожежні щити, стенди, підставки та спеціальні тумби.

Такий стан розміщення вогнегасників утруднює доступ до них та їх виявлення в разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та стаття 21 Конституції України).

Маломобільні групи населення можуть потрапити до приміщення Суду через центральний вхід. Однак, у порушення вимог ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», пандус при вході до приміщення Суду не обладнаний поручнями, а на другий поверх доступ для маломобільних груп населення обмежений через відсутність підйомних механізмів.

В Суді є три туалети, які розміщені: в конвойному приміщенні, що знаходиться на першому поверсі, на другому поверсі та за межами приміщення суду. Проте жоден з них не обладнаний поручнями та пристосуваннями для осіб з інвалідністю. А туалет, що знаходиться за межами приміщення суду, перебуває в антисанітарному стані.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, стаття 3 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу, який

затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115)

У суді не призначені особи, відповідальні за надання домедичної допомоги затриманим особам. У працівників суду відсутні сертифікати про підготовку немедичного працівника з надання першої невідкладної медичної допомоги. згідно з Інструкції домедичну допомогу підсудному (засудженому) надає начальник варти. Він відповідальна особа за надання мед. Допомоги підсудному. Інші особи, працівники суду не мають права надавати медичну допомогу або давати будь-які ліки підсудному.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Волинській області:

1.Облаштувати у приміщенні Суду третю камеру для тримання підсудних (засуджених) згідно вимог ДБН.

2.Забезпечити реконструкцію та ремонт наявних двох камер для тримання підсудних (засуджених), з метою приведення їх у відповідність встановленим нормативним вимогам.

3.Облаштувати в приміщенні Суду кімнату для роботи адвоката з підзахисними.

4.Створити умови для відвідування Суду маломобільними особами: облаштувати пандус поручнями.

5.Облаштувати туалети в конвойному приміщенні та на другому поверсі Суду поручнями та пристосуваннями для маломобільних відвідувачів.

Камінь-Каширському районному суду Волинської області:

1.Визначити відповідального за доступ до укриття в періоди повітряної тривоги працівників суду, відвідувачів суду та учасників процесу.

2.Виготовити та розмістити в суді на видних місцях вказівні знаки про місцезнаходження вогнегасників.

3.Розмістити вогнегасники відповідно до вимог п.6 Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 лютого 2018 р. за № 225/31677.

Додаток: фотоматеріали на 2 арк.

**Керівник групи НПМ:
Представник Уповноваженого
у Волинській області**

Юлія СПАС

Фотоматеріали:

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7